

Tips, ideeën en inspiratie bij

UITDAGINGEN

voor mannenkoren

Koninklijk
 Nederlands
Zangersverbond
FLOW OF VOICES

UITDAGINGEN

Haarlems mannenkoor Zang en Vriendschap snakt naar nieuwe aanwas: 'Voorkomen dat we omvallen'

Mannenkoor Lelystad stopt: 'We zijn al even niet met onze tijd meegegaan'

Slotakkoord voor mannenkoor Excelsior uit Tegelen: 'We stoppen liever een dag te vroeg, dan een dag te laat'

Roemrijk Emmens Mannenkoor stopt na zeventig jaar: 'Spijtig genoeg valt nu definitief het doek'

Mannenkoor de Karawanken geeft nog één keer een concert en houdt er dan mee op

Koren flink in de problemen door corona: 14.000 zangers gestopt (maar er gloort hoop)

Vergrijzing slaat toe: mannenkoor Geulklank Valkenburg stopt na 71 jaar

'Als we niets doen, gaat het helemaal mis'

Uitdagingen

Mannenkoren staan voor een flinke uitdaging. De koren worden steeds kleiner en de gemiddelde leeftijd steeds hoger.

Kleinere koren hebben minder mogelijkheden (bijv. 4-stemmige zang) en de kwaliteit van het koor en het enthousiasme van de overblijvende leden komen onder druk te staan.

Als er geen actie wordt ondernomen, zullen steeds meer koren stoppen.

- Stoffig imago
  - Kleine aanpassingen
  - Inspiratie: repertoire
- Verbreden
  - Inspiratie: (projecten)
  - Inspiratie: (samenwerken)
- Verjongen
  - Inspiratie: (in 1 dag)
  - Inspiratie: (scholing)
- Zichtbaarheid
  - Inspiratie: (verrassingselement)
- PR & Communicatie

incl. praktische oplossingsrichtingen, tips, ideeën en inspiratie

Nasleep corona

Corona lijkt intussen ver weg, maar de nasleep ervan is nog steeds merkbaar. Waar koren het voor de pandemie al moeilijk hadden om nieuwe, jongere leden te werven; de noodstop van maart 2020 tot in 2022 heeft het koren extra moeilijk gemaakt.

Tijdens de lockdowns werd er niet samen gezongen en gerepeteerd (contact via een scherm is geen garantie voor een kwalitatief goede repetitie).

De steeds veranderende regelgeving leidde tot angst, onrust en onzekerheid. Oudere, kwetsbare leden, maar ook leden met oudere, kwetsbare familieleden bleven uit voorzorg thuis.

Zingen is een ademsport. Tijdens corona juist de reden niet meer samen te zingen. Nu het sociale leven weer volop bruist, zou dit juist de reden moeten zijn om conditie en longcapaciteit weer te verbeteren.

Stoffig IMAGO

Mannenkoren hebben vaak een stoffig imago, vanuit een gegeneraliseerd beeld:

- oude(re), grijze mannen
- in kostuum met stropdas of strik
- niet bewegend
- met een map voor hun gezicht
- klassieke muziek zingend

Positieve associaties

Het is zeker niet allemaal negatief!
Want mensen zien ook vaak:

- enthousiaste, genietende mannen
- die eenheid uitstralen
- en een krachtige, herkenbare sound laten horen

Karakter

Toen er nog een overvloed was aan zangers, werden koren samengesteld op basis van leeftijd, geslacht en/of genre.

Jarenlang hielden deze koren vast aan hun oorsprong en karakter. Een hechte groep mensen, met vaak jubilarissen die vanaf de oprichting lid zijn van het koor.

Verandering en flexibiliteit worden dan lastiger. Maar vergrijzing en de veranderende samenleving vragen daar wel om.

Valkuilen

Voor vaste leden is het vaak belangrijk dicht bij de traditionele waarden en kenmerken van het koor te blijven.

Om hen bij het koor te behouden, is het essentieel vernieuwing en verandering niet te snel of te radicaal door te voeren. Betrek en informeer de leden en sta open voor behoeften en wensen. Dit levert misschien wel verfrissende input op.

Wek geen valse verwachtingen door potentiële leden te enthousiasmeren (en lokken) met modern repertoire, maar dit vervolgens niet te integreren in het vaste repertoire.

Weet wat er leeft onder de beoogde doelgroep en sluit aan op de wensen en belevingswereld van deze mannen (of publiek). Besef qua repertoirekeuze bijvoorbeeld dat de jeugd van een veertiger zich afspeelde in de jaren '90.

Kleine aanpassingen

Met soms maar kleine aanpassingen en aandacht voor detail, kan het imago van een koor opgefrist worden. Door deze kleine aanpassingen blijft het koor dicht bij het eigen karakter, waar de huidige leden zich prettig bij (blijven) voelen:

- kleding
- podiumpresentatie / choreografie
- uit het hoofd zingen
- repertoire

Kleren maken de man

Een ander effect met kleding, kan al met:

- een gilet i.p.v. een jasje
- een andere kleur(combinatie)
- een andere stijl

Zingen is vertellen

Maak contact met het publiek en vertel het verhaal van het lied. De dirigent is vanuit een ooghoek ook te volgen. Door uit het hoofd te zingen, is er meer interactie met het publiek. Het is ook prettiger om naar te kijken. Leer lichaam en mimiek gebruiken om het verhaal kracht bij te zetten.

Repertoire

Zorg voor een veelzijdig repertoire met daarin voor ieder (zangers en publiek) wat wils. Klassiekers letterlijk vanuit de klassieke muziek en populaire popklassiekers die (bijna) iedereen kent. Maar zeker ook muziek en artiesten van nu.

Lichte (pop)muziek is door ritme, timing, en uitspraak niet altijd makkelijk te zingen voor mannenkoren. Hiervan zijn steeds vaker geschikte arrangementen beschikbaar of te creëren.

Meezingen

van traditioneel naar modern

Slavenkoor (Verdi)
Sanctus - Gounod
Wolgalied (Franz Lehar)
Climb ev'ry mountain (Sound of Music)
Bring him home (Les Miserables)

Morning has broken (Cat Stevens)
You'll never walk alone (Rogers/Hammerstein)
Blowin' in the wind (Bob Dylan)
A Hard Day's Night (Beatles)
Stay with me till the morning (Vicki Brown)

You raise me up (Josh Groban)
Fields of gold (Sting)
Somebody to love (Queen)
Angels (Robbie Williams)
Wake me up (Avici)

De dirigent:

- kent de mogelijkheden en grenzen van een koor
- weet welke muziek goed in het gehoor ligt
- kan arrangeren voor (meerstemmige) mannenkoren

INSPIRATIE

Integreer het bijzondere repertoire in het vaste repertoire.

WENSCONCERT

Bij het wensconcert, kiest het publiek wat er wordt gezongen.

Publiek kan kiezen uit een lijst met nummers en stemmen via de website en sociale media van het koor.

De lijst met nummers is het huidige repertoire, eventueel aangevuld met nieuw, potentieel repertoire en ruimte voor suggesties.

Een indiener heeft ook de mogelijkheid het gekozen lied mee te zingen door 3 keer mee te repeteren (en daarmee te ervaren hoe het zingt tussen de andere mannen).

Randstedelijk Mannenkoor
Spijkenisse

TOP2000

Na 10 weken repeteren (met een buddy voor zingen in een koor en hulp bij het noten lezen) meedoen met een concert met liedjes uit de Top2000.

Mannenkoor Sweikhuizen
Westlands Mannenkoor

POP ONTMOET KLASSIEK

Een combinatie van popmuziek en klassieke muziek.

Het Westlands Mannenkoor deed dit met een benefietconcert in samenwerking met rockband The Clarks en bekende sopraan Jacqueline Meijer.

BEKENDE MUSICALS EN FILMMUZIEK

Een betoverende avond (Some Enchanted Evening) met muziek uit bekende musicals en films.

Bepaal vooraf welke (delen van) nummers het publiek mee mag zingen.

> Een regionale samenwerking tussen een mannenkoor en groot gemengd koor <

Zeister Mannenkoor

SING-A-LONG

Een soort karaoke, omdat de tekst meeloopt in beeld.

Repertoire van een sing-a-long is vaak musical of filmmuziek, maar ook van een specifiek genre of artiest.

BUCKETLIST CONCERT

Muziekstukken die iemand gehoord moet hebben (bucketlist), maar dan zonder er uren voor stil te hoeven zitten, door toepassing in films en games.

VERBREDEN

Om als koor de moed erin te houden en vooruit te kijken, is een proactieve en positieve aanpak essentieel, waarbij de behoeften van potentiële nieuwe leden en publiek medebepalend zijn.

Samenwerken

Wanneer een koor te klein dreigt te worden om als volwaardig koor verder te kunnen, is het verkennen van samenwerking interessant.

Samenwerking kent verschillende vormen:

- partnerschap
  - > met (mannen)koren binnen dorp of stad of in de regio
    - > bijv. samen repeteren, arrangementen uitwisselen
  - > met een orkest of band
- alliantie
  - > strategische samenwerking met hetzelfde doel
- fusie
  - > kleinere koren gaan samen, of een kleiner koor wordt opgenomen door een ander koor
- op projectbasis
  - > tijdelijk, elkaars PR versterken, kosten delen

Leidsekoren.nl

Verlies de eigen identiteit niet uit het oog.

Lidmaatschap

Mensen leggen zich tegenwoordig minder snel vast en worden dan ook minder snel lid van een vereniging. Verplichtingen als wekelijkse repetities en contributie betalen staan tegen wanneer de meerwaarde van een lidmaatschap niet duidelijk (merkbaar) zijn.

Het is goed te weten wat een (potentieel) lid verwacht van de vereniging en waar hun wensen en behoeften liggen.

Lid worden interessanter maken:

- ledenniveaus met extra's per niveau (maar ook verschil in contributie)
- gratis workshops of tegen gereduceerd tarief

Stapje voor stapje

Nieuwe manieren van samenwerken en leden werven hebben draagvlak en tijd nodig.

Leden moeten betrokken en geïnformeerd worden. Maak vooral gebruik van de expertise van de eigen leden.

Nodig:

- enthousiaste kartrekker
- draagvlak bestuur en koor

INSPIRATIE

DO YOU REMEMBER?

Een projectkoor dat muziek uit de jaren '60/'70 zingt met een concert ter afsluiting.
Mooie herinneringen door repertoire van The Beatles, ABBA, Charles Aznavour, Queen.

De deelnemer krijgt:

- 10 repetities
- gratis deelname projectkoor
- buddy voor ondersteuning (bijv. noten leren lezen)

Nodig:

- minimaal 20 mannen om projectkoor te vormen of met het eigen koor te mixen
- muzikale begeleiding door een (cover)band
- presentatie/beelden van artiesten tijdens concert

Landgraafs Mannenkoor
Hengelo's Mannenkoor

QUEEN PROJECT

De grootste hits van Queen door een groot (gemengd) koor uit Heerenveen met een 6-koppige band. Een aantal nummers door solisten gezongen (met bijpassende outfits).

Bij elk lied wordt iets verteld over de achtergrond of over de band. Het publiek mag op aanwijzing (deels) meezingen.

SIMON & GARFUNKEL

In een projectkoor de liedjes van het duo Simon & Garfunkel vertolken. In 10 weken de nummers repeteren en dan laten horen tijdens het Voorjaarsconcert.

Nijverdals Mannenkoor

THE MAESTRO LIVE

Mannenkoor met aanvullend projectkoor doet mee met de 2 openluchtconcerten van Maestro Guido Dieteren en zijn European Pop Orchestra.

Landgraafs Mannenkoor
St. Joseph

Enthousiast?
Zoek contact met het koor voor arrangementen, oefenmateriaal, draaiboeken en tips.

INSPIRATIE

SAMENWERKEN

MET DE MUZIEKSCHOOL

Het jongenskoor van de muziekschool bezoekt elk jaar de scholen van het basisonderwijs om zingen in een jongenskoor te promoten. In het jongenskoor wordt de basis gelegd voor zingen in een mannenkoor (met een middenkoor als tussenstap).

Stadsjongenskoor Oldenzaal
Boys, Keep on Singing

Kansen om jongeren te betrekken en samen te werken zijn interessant (ondanks focus op 45+)

Onderhoud contact met zang- en muziekdocenten voor projecten.

MET DANS

Dans (individueel of in een groep en op professioneel of amateur niveau) kan worden ingezet als ondersteuning van het kooroptreden en/of afwisselend met de zang.

MET HET ONDERWIJS

Laat (examen)leerlingen voor een cijfer meedoen in een projectkoor.

Laat conservatoriumstudenten een arrangement schrijven als studieopdracht.

MET BEKENDE (LOKALE) ARTIESTEN

Kies iemand die nu bekend en populair is en aansluit bij de muzikale interesses van de beoogde doelgroep.

MET ANDERE KOREN

- vrouwenkoor
- gemengd koor
- kinderkoor
- koor met ander genre
- koor uit de buurt of uit de regio
- bekend koor

(T-Sing, Men2B, Koorbazen, DeKoor)

MET HARMONIE / ORKEST / (BIG) BAND

Versterk elkaars
PR en publieksbereik

VERJONGEN

Vergrijzing

De mannenkoorwereld vergrijst en er is te weinig jongere aanwas om de gemiddelde leeftijd van vaak boven de 70 te verlagen. Koren zullen daarom beter moeten aansluiten en inspelen op de behoeften en kansen binnen een jongere doelgroep. Jonger met een leeftijd tussen de 45 en 60 jaar.

Veertigers

Dertigers tot mid-veertigers leven meestal in de spitsuurfase van gezin en carrière.
Millenials / Y-generatie (1980-1999)

Vanaf een jaar of 45 begint hun leven zich (gemiddeld genomen) te stabiliseren en is er meer ruimte voor henzelf en hun dromen en uitdagingen.

Pragmatische (tussen)generatie (1970-1980)

Vijftigers/Zestigters

Mannen die voor hun studie en gezinsoprichting actief waren in het verenigingsleven, zijn een interessante doelgroep.

Als de kinderen ouder worden en de carrière staat, is er waarschijnlijk meer tijd voor andere dingen.

Ze wachten niet met nieuwe dingen tot na het pensioen, omdat ze niet willen vastroesten en zinloos wachten.

Verloren / Nix / X-generatie (1955-1970)

Druk, druk, druk

Iedereen is druk (ook pensionado's). Voor de nodige ontspanning is het belangrijk tijd vrij te maken. Laat daarom zien en ervaren, dat zingen in een koor veel voordelen heeft.

- onderdeel zijn van een geheel
- nieuwe ervaringen opdoen
- passie hebben naast het werk
- ontmoeting / kameraadschap
- het is stressverlagend / het geeft energie

Ledenwerving

Werk een ledenwervingscampagne uit en betrek daar vaste leden bij.

Ledenwerving is meer dan de buurman steeds opnieuw (tevergeefs) te vragen mee te gaan naar het koor.

Veel mannenkorenwebsites hebben wel een pagina over ledenwerving. Maar hoe komt dit bij een potentieel nieuw lid onder de aandacht zonder een mix van PR & Communicatie?

Idee:
Beloon leden die nieuwe leden aandragen.

Val op:
Doe een oproep voor mannen die niet kunnen zingen

Vertel vooral steeds hoe leuk zingen het is om te zingen in een koor. Teveel nadruk op ledenwerving en tekorten kan averechts werken.

INSPIRATIE

in 1 dag

Om mannen te enthousiasmeren (leden te werven), zonder veel van hun tijd te vragen, zijn activiteiten in 1 dag interessant.

OPEN REPETITIE

+ minimeezingconcert

Tijdens een open repetitie studeren belangstellende mannen met het koor een nieuw lied in. Het koor heeft dit lied in eerdere repetities al in de steigers gezet om de gastzangers beter te kunnen coachen. Aan het eind van de repetitie geeft het koor een (mini)concert van hun vaste repertoire. Het laatste nummer is het ingestudeerde nieuwe lied, waarbij de gastzangers meezingen.

Na een open repetitie de enthousiaste mannen gratis laten meerepeteren tot aan een voorjaars- of najaarsconcert. Zo ervaren de mannen het repeteren, instuderen en het voorbereiden op en deelnemen aan een optreden.

Haarlemmermeers Mannenkoor
"Zang en Vriendschap"

Zoetermeers
Mannenkoor

Ettens Mannenkoor

Zorg ervoor dat de nieuwe liedjes onderdeel worden van het vaste repertoire. Want dat is waar de mannen op af zijn gekomen en eerder voor willen blijven.

Ettens Mannenkoor

De Meulezengers
uit Venlo

(KLEIN)ZONENDAG

Een middag of avond waarop de leden hun zoons en/of kleinzoons meenemen.

Samen optrekken door samen te zingen, nieuwe dingen leren en misschien een gemeenschappelijke passie te vinden.

FROM SCRATCH

From scratch betekent 'met niets beginnen'. In 1 dag een muziekstuk (Messiah, Bohemian Rhapsody) of een aantal nummers van een artiest of specifiek thema instuderen en aan het eind van de dag uitvoeren voor publiek.

Elster Mannenkoor

ACTIEDAG

De mannenkoren van 's-Hertogenbosch, Rosmalen, Vlijmen en Vught hebben tijdelijk hun krachten gebundeld en voor de actiemiddag: "Echte mannen zingen in koor".

Samen vissen in de kleine vijver van jongere mannen.

INSPIRATIE

Voor mannen die hun enthousiasme voor zingen onderdrukken door onzekerheid over hun stem, doordat ze geen noten kunnen lezen of het spannend vinden buiten de eigen vertrouwde omgeving (of badkamer) te zingen, bieden koren motiverende en ondersteunende (scholings)activiteiten aan.

Notenschriftcursus

Nieuwe leden worden opgevangen en gecoacht door een mentor. Nieuwe stukken worden per stemsoort opgenomen op MP3 en hiervan worden oefenpartijen beschikbaar gesteld.

Orpheus
Vlaardings Mannenkoor

Koorscholing

Ontdek je stem en leer zingen en zangtechniek met behulp van een professional, zoals van bariton Sef Thissen in Limburg.

Sittards Mannenkoor
Si-Tard

Zangclinic

In combinatie met vernieuwing en modernisering van het repertoire, biedt dit koor jaarlijks een zangclinic onder leiding van een professional (hier ook bariton Sef Thissen).

Reuvers Mannenkoor

Buddy

Steeds vaker zorgen koren voor een buddy, maatje of coach die nieuwe leden wegwijs maakt in het koor. Door te helpen met het lezen van een partituur en noten, het ervaren van meerstemmigheid, het horen van de muziekstructuur etc.

Aantrekkelijke aanbod van
Tilburgs Mannenkoor - La Renaissance

- 6 koorrepetities
- bij lidmaatschap
  - mentor in de beginperiode
  - koorscholing van een zangpedagoog

ZICHTBAARHEID

Zichtbaarheid

Zichtbaar (en hoorbaar) zijn als koor is essentieel voor voortbestaan en nieuwe aanwas. Als mensen het koor niet (goed) kennen, komen ze er ook niet gauw op af.

Zichtbaar zijn is niet alleen aankondigen dat er binnenkort een concert is, maar is continu aanwezig zijn. De kracht van herhaling in print, online en live.

Organiseer eens een brainstorm met bestuur en leden om inzichtelijk te krijgen waar en hoe de zichtbaarheid van het koor vergroot kan worden.

Brainstorm

Waar mogen posters opgehangen worden?
Zijn er ook digitale schermen?

Kunnen flyers meegestuurd met een goed gelezen krant of meegegeven worden bij iets opvallends (zoals op een pizzadoos)? Uitdelen op straat heeft vaak weinig effect.

Welke leden zijn online actief en hebben zelf of via (klein)kinderen een grote achterban?

Op welke plekken komen veel mannen of bij welke evenementen kan worden aangesloten?

Beeldmateriaal

Zorg dat er voor zichtbaarheid en PR divers en goed beeldmateriaal is.

Koorfoto's, maar wel variatie naast de standaardfoto van mannen in opstelling in kostuum of tijdens de repetitie met open mond en map in de hand:

- in andere opstelling/houding
- met andere kleding
- van specifieke onderdelen (alleen bassen/tenoren, enthousiaste dirigent, vingers pianist)

Creatief in crisis

Noodgedwongen werden koren in coronatijd heel creatief om zichtbaar en hoorbaar te zijn. Met spontane filmpjes, regelmatige online aanwezigheid en creatieve kerstwensen.

Veel koren lijken deze aantrekkelijke PR na de beperkende maatregelen weer te hebben losgelaten.

Opvallen, maar niet overdrijven

Om zichtbaar te zijn is een stap zetten buiten het vertrouwde en de comfort zone eigenlijk een must.

Het moet wel goed voelen en passen bij het karakter van het koor en de mensen.

Zorg daarom vooraf voor draagvlak vanuit bestuur en het koor.

Maak een video om te laten zien hoe leuk het is om te zingen (in een mannenkoor)

Zorg voor vlotte sprekers en goede zang- en geluidskwaliteit.

INSPIRATIE

Zichtbaarheid heeft langer en meer effect wanneer er een verrassingselement aan zit. Aansluiten bij andere activiteiten en evenementen en daarbij onderscheidend zijn werkt ook goed. En ook door zichtbaar te zijn rondom een actueel thema of speciale dag.

FLASHMOB

met popclassics

Bij een flashmob beginnen de koorzangers op een drukke plek onverwacht te zingen, waarna ze uit elkaar gaan alsof ze niet bij elkaar horen. Dit kan starten met 1 zanger waarna zich steeds meer zangers aansluiten of er wordt gestart als groep of stemsoort.

Vaak worden flashmobs gedaan in drukke winkelcentra of op het station. Bedenk waar veel mannen komen en organiseer een 'spontaan optreden'. Zoals in een bouwmarkt of bij de stort.

Deel daarna een aantrekkelijke flyer uit om eens mee te komen zingen.

Haarlems Mannenkoor
Zang en Vriendschap

POTGRONDCONCERT

Verkoop begin voorjaar zakken potgrond voor het spekken van de verenigingskas. Kopers van de potgrond krijgen een entreekaartje voor een informeel concert tijdens een repetitie eind voorjaar.

Informeel; dus in de repetitieruimte, zonder dresscode en vanuit het vaste repertoire. Maar wel met publiek.

Geef tijdens een korendag nieuwsgierige mannen een opvallende ansichtkaart met uitnodiging voor een reeds geplande open repetitie.

Of zet een winactie op de kaart om mannen naar de website te lokken. Bedenk steeds hoe mannen te boeien.

Asser Mannenkoor

Of verkoop
Moederdagchocolade,
voorjaarsbloeijs,
Kerstbroden etc.

MOEDERDAGCONCERT KERSTCONCERT

ANDERE IDEEËN

- Repeteer eens op een andere plek
- Treed op als 'afterparty' na een theatervoorstelling
- Geef een koffieconcert in een ondernemershuis
- Zing Kerst in Dickensstijl voor de deur van een hotel of restaurant

Treed afwisselend op met andere koren uit de regio en laat elk de eigen sound horen en sfeer proeven. Ga daarna in gesprek met toehoorders en geef ze informatie mee. Zo deden 4 koren dat in Brabant in het Provinciehuis. > of met verschillende koren uit de stad in het gemeentehuis <

Jubileum:
Maak een echte
videoclip met een
producer
en script.

PR & COMMUNICATIE

Herhalen, onderscheiden en opvallen

Acties en projecten zijn pas succesvol als er mensen/mannen op af komen en aan deelnemen. Enkel een poster of een bericht op sociale media zal weinig helpen. Ken het beoogde publiek en creëer betrokkenheid (wat boeit deze mensen en hoe gaan ze in de actiestand). Met storytelling (verhalend en beeldend communiceren) worden nieuwsgierigheid vergroot en betrokkenheid verhoogd.

Denk in campagnes met een periode van aankondiging, moment zelf en verslaglegging achteraf. Vanuit een totaalaanpak van diverse mediakanalen. In PR geldt de kracht van herhaling en onderscheidend en opvallend vermogen.

binnenkort per onderdeel praktische tips op www.knzv.nl

Communicatiemix van

Posters

Een goede poster heeft:

- zo min mogelijk tekst (of volzinnen)
- passend aantrekkelijk beeldmateriaal ter ondersteuning en vervanging van tekst
- opvallende belangrijke informatie in een apart kader
- contactgegevens en sociale media links

Canva
gebruiksvriendelijk
k ontwerpen

Free publicity

Free publicity is gratis publiciteit, zoals een persbericht.

- ken de mediamogelijkheden met lokale, regionale en online pers
- maak gebruik van de kunst- en cultuurpagina in de lokale krant
- maak gebruik van stedelijke promotie van lokale kunst- en cultuur organisaties en activiteiten

Website

Een goede website heeft:

- een duidelijke menustructuur
- actuele up-to-date informatie
- relevante, korte teksten
- een rustige, aantrekkelijke uitstraling
- uitnodigend beeldmateriaal
- goede kwaliteit video- en geluidsmateriaal

Generatie X
doet veel met
Facebook

Sociale media heeft met een groot bereik en directere betrokkenheid dan print. Voorwaarde is wel dat er met regelmaat een bericht geplaatst wordt.

Platforms die vooral geschikt zijn voor mannenkoren:

- Facebook
--> ideaal voor storytelling door een combinatie van tekst en beeld en diversiteit aan inhoud (contentmix)
- Instagram
--> voorwaarde is diversiteit aan beeldmateriaal
- YouTube
--> voorwaarde is kwalitatief goed geluidsmateriaal

In het totaal plaatje hoort ook onder andere :

- presentatie
- toegangskaartjes / programmaboekjes
- roll-up banner
- visitekaartjes (en ander flyer materiaal)

Tips, ideeën en inspiratie bij

UITDAGINGEN

voor mannenkoren

*Kijk op www.KNZV.nl
voor meer praktische tips en inspiratie
omtrent PR & Communicatie (incl. gebruiksvriendelijke tools)*

Dit document is gemaakt op verzoek van de KNZV voor de aangesloten mannenkoren.

By the Hand - communicatie & organisatie advies
Gonneke Bennes - gonneke@bythehand.nl - 06 48 266 477

